

GONIEC KOŹMIŃSKI

INFORMATOR URZĘDU MIASTA I GMINY
KOŹMIN WIELKOPOLSKI

Koźmin Wielkopolski, 21 grudnia 2005r.

NUMER SPECJALNY POŚWIĘCONY PLANOWI ROZWOJU LOKALNEGO

Niniejsze omówienie Planu Rozwoju Lokalnego miasta i gminy Koźmin Wielkopolski ma na celu przybliżenie mieszkańcom aktualnego strategicznego dokumentu rozwojowego w gminie.

Plan Rozwoju Lokalnego opracowany został przez Zespół Konsultantów Stowarzyszenia Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych. Podstawą w pracach nad nim była analiza sytuacji na terenie gminy oraz spotkania konsultantów z przedstawicielami Urzędu Miasta i Gminy, mieszkańców, środowisk rolniczych i gospodarczych. Plan przygotowywany był w drugim i trzecim kwartale 2004r., a przyjęcie go uchwałą Rady Miejskiej miało miejsce w listopadzie 2004r. Z uwagi na powyższe terminy część planowanych w nim zadań została już zrealizowana.

Plan Rozwoju Lokalnego przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną Gminy, formułuje cele i opisuje strategie, zmierzające do osiągnięcia rozwoju społecznego. Plan szacuje również spodziewane efekty planowanych przedsięwzięć i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, a także wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i środków własnych Gminy. Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Koźmin Wlkp. będzie służył jako punkt odniesienia do działań rozwojowych, podejmowanych z zasobów środków własnych, jak również pozwoli określić wysokość pomocy finansowej z funduszy unijnych.

Plan Rozwoju Lokalnego jest jednym z dokumentów, wymaganych w przypadku ubiegania się o środki strukturalne Unii Europejskiej w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006. Dlatego struktura koźmińskiego Planu odpowiada przykładowej strukturze Planu Rozwoju Lokalnego zawartej w dokumencie zwanym Uzupełnieniem Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Składa się on z dziewięciu części, które poniżej zostaną pokrótce przedstawione.

Część 1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

W części tej wyjaśniono, że plan przygotowano dla gminy miejsko-wiejskiej Koźmin Wielkopolski na lata 2004-2007 oraz na kolejny okres programowania Unii Europejskiej – do 2013.

Część 2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

Tę część stanowi raport ukazujący szczegółowe dane o wszystkich obszarach funkcjonowania gminy wg stanu na dzień opracowania. Znajdują się tutaj dane dotyczące m.in.:

- struktury powierzchni gminy,
- struktury wiekowej ludności i przyrostu naturalnego,
- zasobów przyrodniczych (wód powierzchniowych i podziemnych, lasów),
- środowiska naturalnego (firm ochrony przyrody i gleb),
- istniejącej infrastruktury technicznej (sieci drogowe, wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, telefonia, gospodarka odpadami),

- struktury własności gruntów w gminie i składników mienia komunalnego,
- stanu obiektów dziedzictwa kulturowego,
- sfery gospodarczej. W tym miejscu zebrane zostały dane dotyczące zarówno *rolnictwa* (wielkość gospodarstw rolnych, struktury użytków rolnych, klasy bonitacyjne gruntów ornych, struktury upraw), jak i *podmiotów gospodarczych* (liczba zarejestrowanych podmiotów w przeciągu ostatnich 5 lat i podział podmiotów na branże) oraz *rynku pracy* (współczynniki aktywności zawodowej mieszkańców).
- sfery społecznej. W ramach tej sfery zebrano dane dotyczące: *sytuacji demograficznej* (struktura ludności wg wieku, wykształcenia, głównego źródła utrzymania, stopa bezrobocia w ostatnich pięciu latach, struktura bezrobotnych wg wieku, wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy), *warunków i jakości życia mieszkańców* (sytuacja mieszkaniowa, wyposażenie mieszkań w instalacje, komunikacja, oświata, kultura, sport, media, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo), *grup społecznych wymagających wsparcia* (problemy będące podstawą do udzielania pomocy społecznej oraz formy i kwoty udzielanej pomocy), *organizacji pozarządowych działających na terenie gminy*.

Część 3. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE.

W oparciu o dane zebrane w raporcie (część 2) i zidentyfikowane problemy ustalona została lista zadań mających służyć poprawie sytuacji społeczno-gospodarczej miasta i gminy.

Do zmiany struktury gospodarczej gminy przyczynią się następujące działania:

- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w celu urozmaicenia branż działalności wytwórczej,
- stworzenie warunków do rozwoju przetwórstwa płodów rolnych,
- wspieranie powstawania grup producentów rolnych.

Utrzymaniu przyrodniczo-krajobrazowych walorów gminy sprzyjać będzie częściowe zalesienie gleb o niskiej przydatności rolniczej.

Rozwojowi systemu komunikacji i infrastruktury będzie sprzyjać realizacja następujących zadań:

- poprawa jakości nawierzchni dróg,
- budowa chodników dla pieszych i ścieżek rowerowych (lub ciągów pieszo-rowerowych).

Dążąc do poprawy stanu środowiska naturalnego należy podjąć następujące działania proekologiczne:

- budowa kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich i modernizacja kanalizacji w mieście,
- promowanie produkcji czystej ekologicznie,
- zwiększenie lesistości gminy,
- rozwój systemu sortowania odpadów w miejscu ich powstawania,
- upowszechnienie systemu recyklingu surowców wtórnych (makulatury, szkła, tworzyw sztucznych, aluminium i in.),
- wspieranie rozwoju sieci gazowej na wsiach.

Poprawie warunków życia mieszkańców sprzyjać będzie:

- budowa i modernizacje dróg i chodników,
- budowa obwodnicy Koźmina Wlkp.,
- poprawa bezpieczeństwa.

Istotnymi zadaniami z zakresu przeciwdziałania bezrobociu powinny być:

- pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości,
- zmiana form pomocy społecznej,
- szkolenia dla osób bezrobotnych,
- prowadzenie robót publicznych oraz prac interwencyjnych przez gminę,
- doksztalcanie rolników z wykorzystaniem infrastruktury szkolnej.

Następnie ułożona została lista zadań inwestycyjnych wg hierarchii ważności. Przyjęto w tym zakresie dwa priorytety rozwojowe: budowę kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich oraz poprawę stanu sieci drogowej. Listę konkretnych zadań inwestycyjnych sporządzono w oparciu o trzy grupy kryteriów:

- 1) Kryteria ogólne: konieczność realizacji inwestycji, stan przygotowań, powiązanie z innymi inwestycjami (czy dana inwestycja jest uzależniona od realizacji innego zadania, jak również, czy dana inwestycja jest konieczna, aby zrealizować inne zadania), zgodność z przyjętymi programami i planami.
- 2) Kryteria szczegółowe: zasięg oddziaływania inwestycji, poparcie społeczne dla jej realizacji, korzyści z inwestycji, wpływ inwestycji na wzrost atrakcyjności miasta i gminy.
- 3) Kryteria finansowe: źródła finansowania inwestycji (możliwość i zakres pozyskania środków ze źródeł zewnętrznych) oraz wpływ inwestycji na budżet gminy (określenie dodatkowych dochodów albo wydatków po zakończeniu inwestycji).

W oparciu o powyższe kryteria sporządzona została lista zadań inwestycyjnych planowanych do wykonania w latach 2004-2007. Zadania te zostały szczegółowo scharakteryzowane w części 4.

Część 4. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Dla każdego z planowanych 14 zadań inwestycyjnych wykonane zostało zestawienie obejmujące: nazwę działania, określenie kryteriów kolejności realizacji, harmonogram prac, oczekiwane rezultaty, instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu, nakłady do poniesienia, z uwzględnieniem możliwych do pozyskania środków zewnętrznych.

Z uwagi na fakt opracowywania Planu w roku 2004 część z opisanych w nim zadań w chwili obecnej jest już zrealizowana. Są to: przebudowa drogi gminnej Góreczki – Zimnowoda, modernizacja dróg gminnych w Kaniewie, Orli, Starej Obrze i Staniewie, modernizacja drogi biegnącej ulicami Wiatraczną, Chełkowskiego i Synoradzkiego w Koźminie Wlkp., oraz modernizacje kolejnych dróg gminnych: Sapieżyn-Wałków, Wrotków-Skałów, we wsi Gościejew i we wsi Tatary. Z kolei zadanie dotyczące wykupu gruntów pod obwodnicę miasta przejęła Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Poznaniu – inwestor obwodnicy.

Pozostałe do zrealizowania zadania to: budowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Borzęcice, Stara Obra, Sapieżyn, Wałków oraz modernizacje następujących dróg gminnych: Gałązki – Wrotków, Biały Dwór – Szymanów, Gościejew – Suśnia, we wsi Józefów, we wsi Pogorzałki Wielkie.

Do tego dochodzą dwa zadania sformułowane bardzo ogólnie: „Pozostałe inwestycje drogowe” oraz „Inwestycje drobne na lata 2005-2007”.

Część 5. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI ZADANIAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY/ POWIATU/ WOJEWÓDZTWA

W części tej wskazano, że zadania ujęte w Planie są kontynuacją wcześniej realizowanych przez samorząd gminy inwestycji w zakresie wodociągowania wsi, budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz modernizacji dróg. Wskazano również zgodność planowanych zadań z:

- inwestycjami podejmowanymi przez samorząd powiatowy,
- Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego,
- Wojewódzkim Programem Wieś i Rolnictwo,
- priorytetami Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006.

Część 6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Wprowadzenie do tej części akcentuje, że rozbudowa sieci kanalizacyjnej w gminie wpłynie na poprawę środowiska naturalnego, zachowanie walorów przyrodniczych i jakość życia mieszkańców. Rozwiązanie problemów gospodarki ściekowej powinno również zwiększyć atrakcyjność prowadzenia działalności gospodarczej. Natomiast budowa dróg i ulic przyczyni się do aktywizacji terenów zlokalizowanych na obszarze oddziaływania tych dróg – możliwość powstania nowej zabudowy mieszkaniowej, nowych podmiotów gospodarczych.

Zasadniczą część tego działu stanowią ujęte w tabelę szczegółowe wskaźniki:

- produktu (np. długość zmodernizowanych dróg, liczba przejść dla pieszych, długość wybudowanej kanalizacji, długość i liczba przyłączy),
- rezultatu (np. nośność zmodernizowanych dróg, liczba gospodarstw podłączonych do sieci kanalizacyjnej)
- oddziaływania (np. liczba pojazdów korzystających z drogi w ciągu roku, ilość odprowadzonych ścieków)

po realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

Część 7. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004-2006 I NASTĘPNE PLANOWANE LATA.

Jest to część finansowa Planu Rozwoju Lokalnego. Posługując się informatycznym programem MAFI (Model Analizy Finansowo-Inwestycyjnej) w oparciu o dane z wykonania budżetu gminy za ostatnie 5 lat sporządzona została prognoza wolnych środków na inwestycje w perspektywie 10 lat. Wolne środki na inwestycje to dochody gminy po odjęciu wydatków bieżących (wyjaśnienie wydatków bieżących (tzn. stałych wydatków związanych z funkcjonowaniem oświaty, administracji, pomocy społecznej, oświetleniem ulic, itp.) oraz kosztów obsługi zadłużenia (raty kredytów i pożyczek +odsetki).

Sporządzona prognoza wykazała, że w całym okresie 2004-2013 zarówno dochody, jak i wydatki bieżące gminy będą wzrastały, generując wolne środki wynoszące rocznie 3,15-3,45mln. zł. Łącznie w latach 2004-2013 kwota wolnych środków⁴) wyniesie ok.. 31,4mln zł, z czego w latach 2004-2010 kwota 5,25mln. zł będzie musiała być przeznaczona na spłatę wcześniejszych kredytów i pożyczek. dochodów i wydatków bieżących gminy. Kwota ta daje jednak możliwość zaciągania dalszych zobowiązań na realizację inwestycji.

Natomiast wykonane zestawienie planowanych zadań inwestycyjnych i źródeł ich finansowania oraz jego porównanie z prognozowanymi możliwościami finansowymi budżetu pozwoliło na stwierdzenie, że możliwa jest realizacja wszystkich zaplanowanych w Planie Rozwoju Lokalnego inwestycji. Prognozy przewidują dodatni stan środków pieniężnych na koniec każdego roku, licząc od roku 2006 bez konieczności zaciągania kredytów. Ewentualne zadłużenie powstanie w przypadku chęci realizacji poszczególnych inwestycji w całości ze środków własnych gminy z uwagi na brak zakładanego dofinansowania zewnętrznego.

Część 8. SYSTEM WDRAŻANIA

Część 9. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.

W tych dwóch działach określono szczegóły dotyczące wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego, z zastrzeżeniem, że poszczególne projekty (zadania) będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków, określone dla źródła, z którego pochodzą (środki własne gminy, środki poszczególnych funduszy).

Funkcję Instytucji Zarządzającej i Koordynującej realizację Planu Rozwoju Lokalnego powierzono specjalnie powołanej Komisji do spraw rozwoju lokalnego. Komisji, w skład której wchodzi przedstawiciel Rady Miejskiej i czterech pracowników Urzędu Miasta i Gminy, przewodniczy Jarosław Ratajczak – Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski. Oprócz zadań związanych z wdrażaniem i realizacją planu Komisja ta przy udziale partnerów społeczno-gospodarczych zajmuje się monitoringiem i oceną realizacji planu, przygotowując roczne raporty z wdrażania i z występujących nieprawidłowości.